



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

En Canalejas á Barcelona

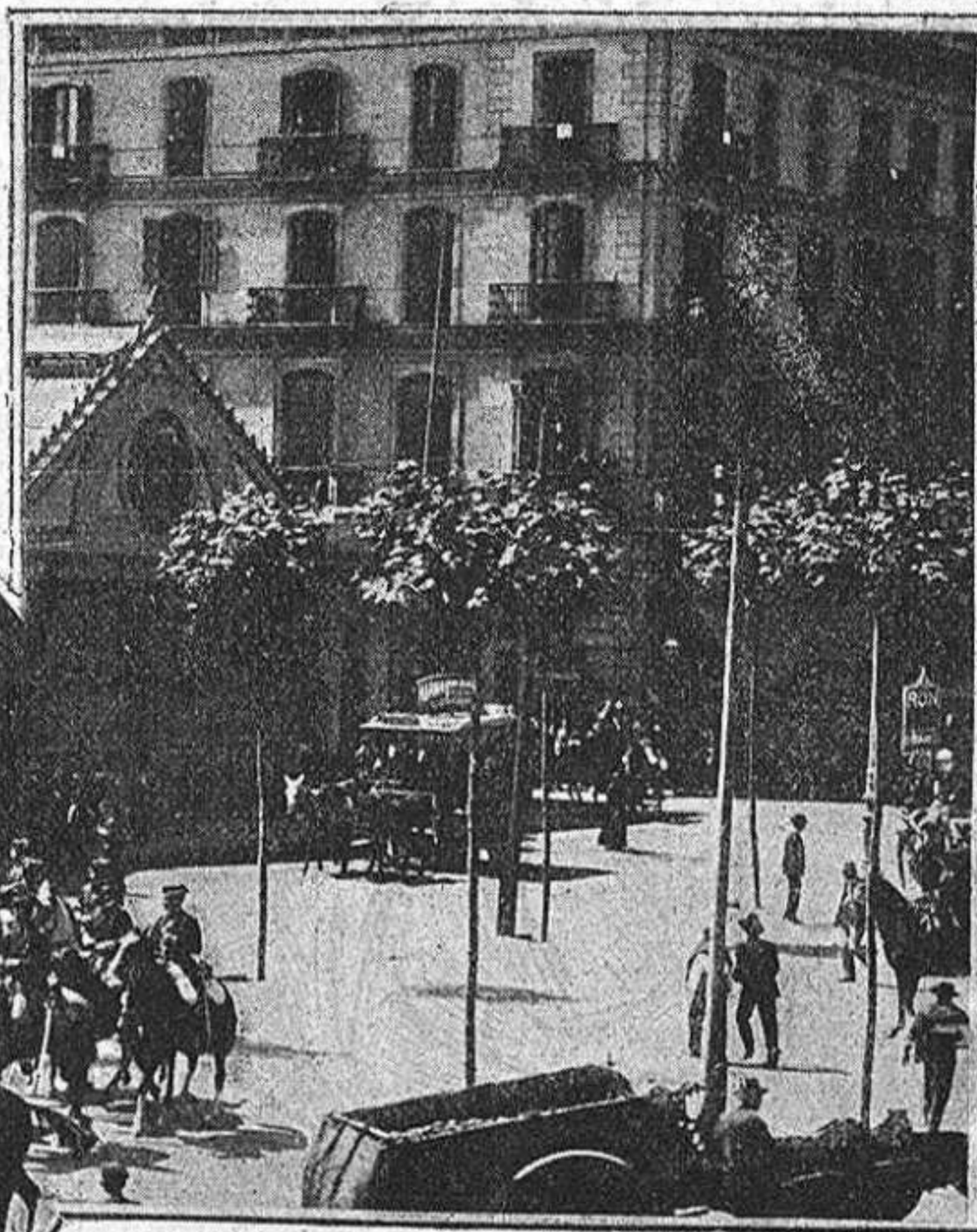


L' ARRIBADA

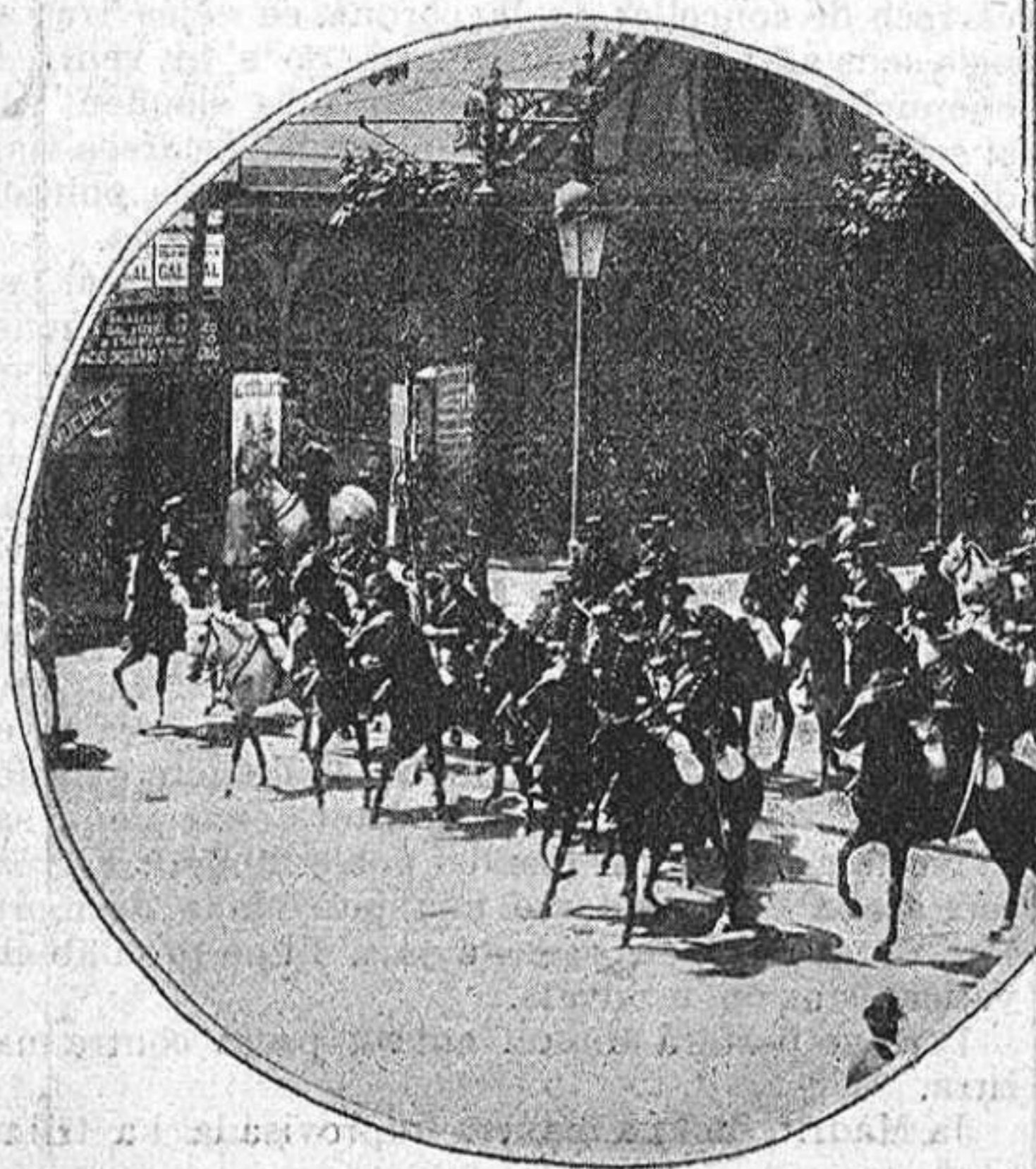
Dispersada pels agents de l'autoritat la immensa multitud qu'esperava al il·lustre demòcrata davant de l'estació, apareix en Canalejas y s' dirigeix al seu allotjament.



JOSEPH CANALEJAS



La forsa pública obligant al poble á abandonar el passeig de l'estació, en el moment d' arribar en Canalejas.



DE DIJOS A DIJOS

ELS successos de Barcelona han sigut comentats en tota Espanya, y no per tot arreu ab la deguda imparcialitat á causa de lo erróneo dels informes de las autoritats.

Una de las teorías més galdosas es la que ha exposat el governador Manzano, suposant que la suspensió de garantías no molesta á ningú, y que dada la diversitat de opinions que s' observa á Barcelona y la manera viva que tenen de manifestarse, es poch menos que impossible governarla sense tenir las garantías suspesas.

Si arribés á preponderar aquesta norma gubernativa, podria afirmarse que l'ordre legal á Espanya s' ha creat sols per las regions, provincias y ciutats

mortas, incapassas de usarlo; en cambi las que com Barcelona tenen condicions de vida per usar de las lleys, quedan subjectas pel sol delict de ser vivas á un régimen perpetuo de arbitrariedad.

El govern s' atribueix una gran victoria ab motiu del éxit del empréstit.

La cantitat suserita ascendeix á 3,763 milions de pessetas, més de deu vegadas la que s' demanava.

Naturalment qu' en aquests cassos tothom fa oferiments ficticis, contant ab el prorrateg que haurá d' efectuar-se, y ben apurats se trobarian els suscriptors si haguessin de apromptar las cantidades suscritas. Pero aixís y tot es precís confessar que l'empréstit ha tingut un éxit escandalós.

Escandalós, sí; aquest es el calificatiu que millor li quadra.

Busquéu diners per qualsevol empresa de verdadera utilitat y se 'us tancarán totas las bossas. Ni l'industria, ni 'l comers, ni l' agricultura, ni la explotació de las fonts de riquesa ne troban. En cambi, el govern qu' es un derrotador, no ha de fer més que demanarne. Ne demanas deu te 'n oferirém cent.

Contrasta aquesta esplendides, que te per premi

inmediat els beneficis del agiotatge bursàtil, ab la miseria y l'escassés de las classes treballadoras.

Ellas serán las que tocarán més de prop las consecuencias onerosas del nou empréstit, que exigiran una càrrega de quinze a vint milions de pesetas més per interessos del Deute públich, en els presupostos del Estat. Y aquesta suma, com todas las del presupuesto, deurá ferse efectiva ab las gotas de suor dels que treballan.

El govern acaba de dictar dos disposicions, sens altre propòsit que demostrar qu'ell també s'preocupa del problema social.

Es la primera una aclaració del article del Còdic que s' refereix a las confabulacions per aumentar ó disminuir el valor de las cosas, y que may s' havia aplicat á las huelgas. El govern, creu qu', en efecte, no deu aplicar's hi. Per lo tant, no diu res de nou.

Per la segona, estableix el contracte del treball en las obras públicas; pero ho fa de una manera tímida y bastant confosa que donará lloch en la práctica á no pochos conflictes.

Las dos midas, per consegüent, no van en lloch, y ab ellas y deu cèntims, á qualsevol fleca vos donarán un llonguet, y encare tal vegada el llonguet que us donguin, no farà l pes.

PEP BULLANGA



CANALEJAS Á BARCELONA



os cosas podían succehir ab motiu del viatge del exministro demócrata á Barcelona: que la seva arribada hagués sigut freda, que hagués acudit escàs concurs á l'estació y qu' en tots els actes polítics que s' proposava realisar s' hagués vist poch acompanyat, ó pel contrari, que hagués esclatat un gran entusiasme popular, no cessant un punt durant la seva estancia á Barcelona.

Donchs aquest últim resultat que sembla l millor, no ho es ni molt menos. N' hi havia encare un altre, y aquest es el que hem tingut ocasió d' experimentar com l'óptim, com el non plus. Era precis que l Sr. Canalejas sigues saludat ab l'odi rabios de tots els elements reaccionaris; era precis que l govern apelés á tots els medis que la suspensió de garantías constitucionals posa á las sevas mans, pera privarli l cumpliment de la missió que s' havia imposat. Aquest es el gran triunfo del adalit de la democracia. Quan á tals extrems va apelarse per impedir qu' efectues á Barcelona lo que ab tant éxit acabava de realisar á Alicante, á Valencia, á Castelló de la Plana y otras poblacions, es senyal de que molt el temen. Y l temor que desperta un home públich als seus contraris es el millor troféu de victoria.

En cassos aixís, dintre del criteri de una sana rahó, els que atacan y atropellan son els vensuts. Tals se confessan ab els seus atropellos y ab els seus atachs intempestius.

Gran jornada la del 22 de juny de aquest any, pariona en certa manera de la del 22 de juny de 1866, que va precedir á la gloriosa revolució de 1868. Ja tenim, donchs, dos efemérides igualment significativas.

May més olvidarem l' aspecte que presentavan els encontorns de l'estació de Fransa, poch temps avants de l'arribada del exprés de Madrid. De per tot arreu hi afuhian riuhadades de gent ansiosa de saludar y donar la benvinguda al exministro demócrata. Els que pretenían passar al andén se trobavan sorpresos per un anunci prohibint per ordre de l'autoritat l'expedició dels corresponents bitllets. Aixís y tot més de dos mil personas burlaren la prohibició prenentos per Sans, Badalona y otras poblacions immediatas.

Els qu'esperavan á fora, en número que no baixava de quaranta mil, guardant l'actitut més pacífica

La situació de Barcelona



La boca tapada y lligada de brassos ¿qué ha de fer la pobreta? Tragar bilis y callar, si us plau per forsa.

y correcta que puga imaginarse, veieren l'arribada de numerosas forsas de la guardia civil qu' en un instant els empenyeren en oposadas direccions, deixant net aquell grandios éspay, tal com la representava en la fotografia instantánea que publiquem en el present número.

Volgueren las autoritats que al arribar en Canalejas trobes aquell éspay més despejat qu' en els días ordinaris y ho conseguiren fàcilment. Ja que no pogueren evitar que l'arribada del exprés sigues saludada dintre de l'estació ab un formidable aplauso y ab las més calurosas aclamacions, lograren impedir que l'ovació comensada prosseguis en la via pública per la massa popular allí congregada.

El carruatge de n Canalejas signé voltat de guardia civils de caballería, com si s' tractés de conduhir á un pres que pogués escapar, y fentli pendre á carrera desfeta l camí del Parch, rodejat sempre de una forta escolta, sigué acompanyat fins á la Plasa de Catalunya, xanfrá de la Ronda de la Universitat, ahont en Canalejas tenia previngut el seu hospedatge.

Com se veu se procurá evitar per medi de la forsa tot contacte entre en Canalejas y l poble de Barcelona.

Ja instalat en la casa del Sr. Bosch y Alsina, tots els encontorns sigueren ocupats militarment. Els amichs y admiradors de n Canalejas hi anavan acudint, pero eran dispersats en el acte. Quan no hi valían las intimacions s' apelava á las cargas de caballería que sembraban l' alarma arreu, tot excitant l' indignació del públich. La casa hospedatge de n Canalejas en molts ocasions sigué completament inaccessible á las molts personas y entitats que tractavan de introduhirs'hi pera saludar al hoste y al amich.

No ns entretindrem en relatar escenas y episodis lamentables y vergonyosos; estém en estat de siti y no tenim la deguda llibertat pera ferho. Sols dirém que fins sigüé prohibit el sortir al balcó de la casa hont en Canalejas s' hostatjava.

Dos diputats de la nació, els Srs. Uria y Urquía, foren detinguts en aquella casa y trasladats á la presó del carrer de Amalia. Gracias, sens dupte, á las protestas que telegráficamente dirigiren al President del Congrés, sigueren posats en llibertat la mateixa tarde. Pero l' efecte ja s' havia conseguit.

No essent possible, sense apelar á extrems lamentables y perillosos cumplir el programa que s' havia combinat, hagué de prescindirse del meeting, de la conferencia, del banquet, que per altra part tampoch haurían sigut autorisats, y en aquesta situació en Canalejas prengué l' acort de marxar en l' exprés del mateix vespre en direcció á Madrid, després d' enviar á alguns periódichs la carta que reproduhim á continuació:

«Sr. Director de La Publicidad

Muy señor mio y de mi mayor respeto: Apelo á la publicidat de la prensa para despedirme de los barceloneses, ya que por circunstancias tristes no puedo cumplir en esta noble y culta ciudad, la promesa que hice de continuar en ella la tarea que me he impuesto y que con éxito feliz, superior en mucho á mis esperanzas, empecé á realizar por toda España en defensa de los principios democráticos.

Cuando mis amigos, con conocimiento previo de las autoridades y sin observación de su parte dispusieron salir á recibirme, no sospeché que este acto lícito serviría de pretexto para violencias que no califico en este momento, porque la cordura no debe perder nunca la compañía de la razón. Además, las autoridades prohiben el meeting proyectado por los demócratas y hasta una serenata con que se me quería obsequiar, y como mi estancia en esta población pudiera servir de pretexto para nuevos desmanes y es deber mio no facilitar de ningún modo bien manifiestos propósitos, ya me alejo de Barcelona, expresando á sus moradores el sentimiento más profundo de mi respeto y de mi cariño.

Tengan por seguro los liberales, los demócratas, los obreros y cuantos me ayudan, con su simpatía y con su aplauso en el empeño arrostrado por mí con inalterable serenidad, que no renuncio á ponerme en comunicación con ellos. Volveré cuando no sea tan fácil como ahora convertir el ejercicio pacífico del derecho en pretexto para sucesos de los cuales no son responsables quienes sufren las consecuencias.

Ruego á Vd., señor Director, que desde su digno é ilustrado periódico haga presentes estas manifestaciones ajustadas al tono que lo excepcional de la situación de Barcelona impone y sin perjuicio de que en otros lugares expongá y juzgue los sucesos de hoy con la energía que merecen.

Repito mi saludo á los barceloneses y me ofrezco de Vd. afectísimo s. s. q. b. s. m.»

JOSÉ CANALEJAS Y MÉNDEZ

La partida del ex-ministre demócrata realisada de improvís portá á l'estació sols alguns centenars de amichs que l' despediren ab la més carinyosa efusió, escoltant dels seus llabris la formal promesa de que no desistirá per res de la campanya empresa y de que Barcelona rebrá de nou la seva visita, l' día que pugui realisarla ab plena llibertat, es á dir quan la lley torni á ser l' amparo dels ciutadans, garantint l' exercici de sos drets polítics.

De todas maneras, la consideració de que n Canalejas, que no fa encare un mes desempenyava l' càrrech de conceller de la corona, se vejes tractat pels seus antichs companys com no s' hi veuria l' enemich més implacable, resulta més eloqüent per sí sola, que l' més eloqüent dels seus discursos. Cap d' ells tindrà, sens dupte, la trascendencia política qu' está reservada als successos de Barcelona.

Perque l' govern de n Sagasta, s' ha arrancat per fi la careta, presentantse tal com es, ab tota la monstruositat que desperta avuy l' indignació dels elements liberals y demócratichs del país. Desconcerat y cego de despit al veure qu' en Canalejas en son ràpit viatge de propaganda anava despertant las briosas energías de un país á qui l' govern donava per mort, va realisar els successos de Barcelona á benefici excludiu dels clericals, reaccionaris y regionalistas. En obsequi de aquests elements ha treballat aquesta vegada un govern que va escalar el lloch que ocupa, als resplandors de l' apoteosis del drama *Electra*, prometent y jurant donar plena satisfacció á las aspiracions del poble liberal. Ell mateix acaba de assestar-se una punyalada de mort. Per obrar com en Sagasta ja n' hi ha prou ab els vaticanistas de n Silvela.

Pero no portará al molí aquest pecat contra natura.

Ja Madrid, de una manera improvisada ha tribu-

tat á n' en Canalejas una ovasió espléndida al arribar allí, procedent de Barcelona. Lo que aquí va volguer evitar, ha esclatat allí ab tota la forsa de una explosió de protesta. Y allí resideixen els poders públichs. No sabem si á n' en Sagasta li haurá donat gayre gust el desfile per davant de son domicili de una multitud imponent, aclamant al ex-ministre demócrata. Algú suposa que s' ho va pendre ribent; pero en tal cas seria la seva rialleta del conill. No es la cara lo que se li hauria de mirar, sino l' llombrigo, qu' es lo que primer s' arronsa.

Y tot anirà venint. Vindrán novas eleccions de diputats á Cortes, las quals haurán d' efectuarse sense la traba de la suspensió de garantías, y si com es es d' esperar á forsa de propaganda y de entusiasme per la part nostra y á copia de violencias, abusos y desacerts per la del govern, se logra posar en línea de batalla á tots els elements demócratichs, enemichs del clericalisme, de la reacció y del' explotació desapoderada del obrer, no hi haurá forsa, ni artimanya que hi valguin. Sapiguem mantenir aquesta bandera de combat, y ja veurem, com á la fi, la fetxa del 22 de juny de 1902 á Barcelona, tindrà la mateixa eficacia revolucionaria que va tenir á Madrid la fetxa del 22 de juny de 1866.

P. K.

¡VISCA LA LLIBERTAT!

Ciutadans de Barcelona, governan els liberals: per lo tant, himne de Riego, y ¡visca la llibertat!

«¿Diu que arriba en Canalejas? Donchs á l' estació me n vaig. Vull donar la benvinguda á aquest home excepcional que baixa del candelero per lluytá ab mes desembrás á favor dels drets del poble y en contra dels clericals. ¡Ab quin gust, quan aparegui rodejat dels seus companys, donaré l' crit entusiasta de ¡Visca la llibertat!

Hola! A l' estació m' avisan que pel andén no hi ha pas. —¿Per qué? —Perque aixís ho mana qui tals cosas pot manar. —¿De modo que l' meu propòsit de veure á don Pep, baixant del wagó, es irrealizable? —Ni mes ni menos. —Bé está. Si no l' puch esperar á dintre, com hi fet en mes d' un cas, l' esperaré aquí al defora, y ¡visca la llibertat!

Ja arriba l' tren, ja la máquina s' atura desvaporant. ¡Ja es aquí l' brau Canalejas! Posémnos arreglerats, y rebémlo ab el respecte que s' mereix... Pero ¿qué hi ha? ¿Qu' es tot aquest aparato? ¿Qué volen d' aquests caballs? ¿Ni al mitj de la via pública el podém está esperar? Paciencia, donchs: apartemnos y ¡visca la llibertat!

Don Joseph puja al carruatge: ara es el moment d' anar á saludar-lo y de dirli que l' poble... ¡Válgam Sant Paul! La caballería á sobre, cent sabres desenvaynats, crits, corredissas, empentas, nens que ploran, gent que cau... Nada; no hi ha mes sortida que fer lo que tothom fa: correm, que aquí plouhen tantos, y ¡visca la llibertat!

Buscant els llochs solitaris y l' carrers mes extraviatos, m' encamino al punt hont diuhen que don Pep n' irá á posar. Ciutadá honrat y pacífich, ¿per qué al arribá al davant del alberch de n Canalejas m' obligan á regular y altre cop el dítxs sobre veig lluhir sobre l' meu cap?... Meditantho m' torno simple y ¡visca la llibertat!

«Parlará al fi en Canalejas? ¿Sortirá al balcó á donar las gracias als mils demócratas que per véurel s' han juntat? ¡Ara li están fent el mànech! Aquí no s' permet parlar á ningú mes que á la forsa. —¡Fuera...! Despejen...! ¡Atrás! — Y altra volta corredissas, y embestidas dels caballs, y atropellos y caigudas, y ¡visca la llibertat!

Total: que, sortit de casa creyent poguer festejar á un personatge simpátich, sense haverme proposat ni sisquera havé obert boca, hi torno romput, suant, las pobras camias segadas, aturdit, descalbrat, y tip de veure guindillas, sabres al ayre, caballs, molt aparato de forsa, y ¡visca la llibertat!

Ciutadans de Barcelona, governan els liberals no aneu may pel mon sense àrnica y ¡visca la llibertat!

C. GUMA

UNA LENGUA BRUTA



EYA algun temps que *La Perdiu*, cansada d' ofendre l' olfato dels seus lectors que ja devían estar empudegats fins á un extrém irresistible, venia evaquant semanalment dintre de un clavengeró que l's perdigots construhiren, necessitantlo pera la satisfacció de las sevas necessitats més íntimas. En aquell clavengeró hi venían abocant de un gran temps ensá, las sevas pestilencias, gracias á lo qual *La Perdiu* podía conservar aparentment un aspecte una mica més net y menos repugnant.

Pero ja sospitavam que aixó no podia durar molt temps. A la primera ocasió en que l's elements liberals y populars donguessin mostrás de vida, ja sabiam que l's perdigots trobarían massa estret aquell receptácul y acabarian per desbordarse.

Així va succehir, en efecte, al sol anunci de la vinguda de n Canalejas á Barcelona. Tot desseguida, sigui per efecte de la por ó de la rabia ó per un excés de bilis, se l's va afuixar el ventre y ja hi varem ser.

Las planas de *La Perdiu* van embrutarse de nou ab aquell mateix vocabulari tan escullit, que havia posat en us, en las últimas eleccions, al veure al partit republicá tan resolt y decidit á disputar's hi la jugada. Aquells periodistas formats en l' escola del *Mestre Titas*, no s' hi varen descalsar, valente de tots els medis pera combatre al enemich. Las insinuacions més malévolas, las afirmacions més gratuítas, las embusterías més infames y mal intencionadas no bastavan á calmar la seva pruitja d' escándol y descreódit.

Entre las molts asseveracions que s' van permetre, y al sant y jesuítich objecte de restar á l' ex-ministre demócrata las simpatías de las classes obreras, varen forjarse la novela de que D. Joseph Canalejas, era membre del Consell de administració de una empresa explotadora dels arrosals de Alcudia (Mallorca) ahont els operaris—segóns *La Perdiu*—reben un tracte més inhumá que l's negres de Cuba en temps de l' esclavitut. D' aixó l's *perdigots* ne feyan grans bocadas, ho consignavan en els seus periódichs, ho propagavan per medi de fullas volants, y fins tenian l' intenció de fixarho en todas las cantonadas de Barcelona valente de uns cartells caricatureschs, qu' estava tirant á tota pressa en el seu establiment litográfich el pintamonas y mamarratxo Antón Utrillo.

Y ells ja ho sabían que tot aixó era fals. En una carta fetxada á Vinaroz el día 20, aixís els ho participá D. Lluís Canalejas, germá del ex-ministre, consignant que may aquest havia tingut art ni part en l' empresa de Alcudia: qu' era ell y no l' seu germá qui havia figurat en el consell de administració.

La llealtat més rudimentaria obligava á *La Perdiu* á desvaneixer aqueixa falsa imputació, publicant la carta aclaratoria de D. Lluís Canalejas. Y ja va ferho; pero no immediatament com devia, sino en la seva edició de la nit del 23, quan ja l' efecte de la calumnia no podia destruhir els seus plans: es á dir quan feya ja més de 24 horas que l' ex-ministre demócrata havia sortit de Barcelona, y sense afegirhi una frase de consideració, ni una disculpa per la grave ofensa que tan intencionadament li havia inferit.

De la mateixa manera s' ha encarat ab el senyor Bosch y Alsina, tractantlo de *anarquista*, pel delict de haverse honrat hostatjant á casa seva á n' en Canalejas. A n' aquesta altura colocan els perdigots els debers de l' hospitalitat que han sigut sempre una de las notas més características y més hermosas de la terra catalana.

Pero *La Perdiu*, quan li venen aquests atachs de cólich no es duenya de sí mateixa. Ella ha calificat á ne n Canalejas de *tonto*, *libertari*, *beneyt*, *neula*, *burro* y *borratxo*, y als elements demócratichs y obrers que s' feyan un honor, oferintli la seva adhessió, de *fills de burdell*, *desferra de la societat* y *gent dolenta reclutada en las tabernas*.

Está vist que *La Perdiu* tindrà sempre la llengua bruta. Després de tot es molt natural: no vin d' altra cosa que de llepar traseros de clericals, reaccionaris y explotadors de las classes obreras; el seu únic aliment es l' ecreta de la gent de bé... ¡cóm ha de tenir neta la llengua!

Per aixó, en els moments d' excitació, quan el ventre se li revolta y tot se n' hi va en vòmits y evacuacions, no queda més remey que lamentar que l' higiene pública no tingui medis de lliurar á Barcelona de aquesta desditxa.

Y no hi ha més que taparse l' nas y la boca, girar la cara y passar de llarch.

P. DEL O.



La oportunitat y l' importancia extraordinaria de la missió política de n Canalejas, de cap manera pot deduhirse millor que prenent en compte l' ira, la rabia, l' frenesí dels reaccionaris de todas las castas y pelatjes.

Pocas vegadas se l's havia vist tan exasperats.

Y es que ab l' unió estreta y ab la campanya activa de tots els demócratas y elements obrers, ja saben ells que se l's hi escaparà la presa de las urpias.

Se tracta de una batalla decisiva. Y la seva exasperació d' energúmenos ha de ser la mesura de las briosas energías del poble.

Es molt natural qu' en Moret haji perdut l' oremus.

Ab el propòsit de ser l' heren excludiu del tupé de n Sagasta, no va parar fins á treure del govern al seu rival Canalejas, y en quant l' ha tingut fora, ha fet tots els esforços imaginables per exasperarlo,

«La Perdiu» ensenyant l'orella



Miréu si 'ls exaspera en Canalejas, que no mes l'aparició de la seva sombra ha fet sortir l'apuntador de la conxa.

ab l'esperansa de llansarlo fora del camp monárquich.

Pero s'ha equivocad, perque en Moret creya que 'l país era mort, y ara 's troba ab que á la veu de 'n Canalejas desperta, resuscita y tren las unglas. L' hora s'acosta de que ja no será possible gobernar ab el tupé: será precis ferho ab l'apoyo de l'opinió.

Y l'opinió se 'n va resolta ab qui la sollicita, gigante d'esquena á n'aquells que de temps immemorials venen despreciantla y escarnintla.

L'illustrat periódich de París *Le Temps*, considerant que 'l Sr. Canalejas s'ha decidit á apelar al país, en contra de las decisions del govern que van impossibilitar el cumpliment de la seva missió democrática, compara la seva obra á la del gran polítich inglés Mister Gladstone, y diu textualment:

«L'obra del Sr. Canalejas implica un gran esforç intel·lectual y físich, y 's fa mereixedora de l'atenció d'Europa.»

Es veritat; pero quan la civilisada Europa s'enteri dels successos de Barcelona ¿qué no pensarà dels governs d'Espanya, que dihentes liberals, s'empenyan á posarla á més baix nivell que Turquia? Afortunadament l'Europa está al costat de la democracia espanyola, y un día ó altre ho donará á conèixer.

Fem memoria. ¿Per qué varen ser suspesas á Barcelona las garantías constitucionals? Senzillament en virtut de la huelga general del mes de febrer.

Han passat quatre mesos llarchs: de la huelga general ja no 'n queda més que 'l recort, y á pesar de tot continuan suspesas las garantías, equiparantse la provincia més rica y progressiva d'Espanya, en punt á governarla, á una colonia.

¿Qui havia de sospitar que las midas adoptadas per evitar una huelga general, havían de servir per imposar una huelga torsosa de oradors y propagandistas!

La Patum no ha arribat encare al extrém de *La Perdiu*; pero no 's desanimi, que ab una mica de bona voluntat, sempre que 's tracti de atacar á la llibertat y á la democracia, prompte 's trobaran en el mateix terreno.

Apelant á una argucia digna de un frare caputxi, suposava *La Patum*, que si 'l Sr. Canalejas té molts amichs á Barcelona, aqueste, després de las escenas ocorregudas davant de l'estació de Fransa, haurían acudit á oferirseli á ca 'n Bosch y Alsina hont s'hostatjava. Pero 's descuidá de dir que molts dels que ho intentaren se vejeren empayats per la Guardia civil que donava cargass per aquells encontorns.

S'ha de desenganyar *La Patum*: no 'ns succeheix als demócratas lo que als catalanistas, que quan n'agafan algun, permeten que 'ls companys de causa vajuin á la presó á corriolladas á donare importancia. Si á n'aquests se 'ls tracta com á criaturas, lo qu' es als demócratas se 'ns tracta com á homes de cuidado.

Sempre m'ho vaig creure que 's trobaria una excusa pera justificar las disposicions autoritarias presas diumenje contra 'ls demócratas de Barcelona.

Y la excusa s'ha donat, sense que á qui la donava li escapés el riure, suposant que al evitar que 'l Sr. Canalejas sigués objecte de la grandiosa manifestació popular que tenia preparada, se li estalviá un gran disgust tota vegada que al passar per la Rambla, els regionalistas tenían projectat arrastrarlo.

Desenganyinse, te'l govern tan ficadal'arbitrarietat á la massa de las sanchs, que 'l ciutadá á qui l'esquerdi de un cop de sabre, pretendrá que li dongui

las gracias per haverli aplicat una sangría gratuita, que pot haverli estalviat molt be un atach de feridura.

Pot el govern donar lleys protectoras dels noys empleats en las fábricas: si las lleys deixan de cumplirse, tant es que 's donguin com que 's quedin á deure.

La Guerra Social, semanari socialista barceloní, publica un quadro estadístich que comprén 14 fábricas de Badalona, y en el qual se puntualisan els següents fets:

41 noys y altrás tantas noyas, menors de 10 anys ó sigui un total de 82 están ocupats en las citadas fábricas y talleres badalonins, en contravenció á la ley que prescriu qu' en cap cas podrán ser empleats els menors de 10 anys.

117 noyas y 190 noys majors de 10 anys y menors de 14 's venhen obligats á treballar una jornada de 11 horas y 45 minuts, en lloch de las de sis horas que com á máxim prevé la ley del treball de las donas y 'ls noys en son article segón.

Igual jornada s'imposa á 157 noyas y 60 noys, quina edat se troba compresa entre 'ls 14 y 16, y que ab arreglo al esperit de la ley no haurían de treballar més que vuyt horas.

Total 606 infraccions de la ley en una sola població fabril. Y aixó sense contar que á la totalitat dels obrers fabrils y á molts dels empleats en algunas industrias á Badalona se 'ls obliga á treballar diariament 45 y 60 minuts més de lo que la ley prevé.

En vista de aquests datos tan concrets y ben puntualisats, esperarem á veure quinas midas prenen las autoritats de la provincia.

¿Enviarán á la guardia civil á Badalona ab l'encarrech de restablir á tota costa l'imperi de la ley?

Dich aixó, perque, entre las lleys suspesas, en virtut del estat escepcional qu'estem atravessant, no crech que hi estiguin compresas las relativas á la protecció dels noys.

O sinó que no diguin.

El rey de Inglaterra probablemente no podrá arribar á las solemnes festas de la coronació qu'estavan á punt de celebrarse. A causa de una terrible malaltia que ha exigit la práctica de una operació delicadissima en els intestins, las tals festas han tingut que ser aplassadas indefinidament.

Eduardo VII, avants de la mort de la seva mare va divertir-se molt, y ara pena. Els pecats alegres de la joventut, ara, en el moment precis de la seva exaltació al trono, li han sortit posant en perill la seva vida.

Fins se creu que no tindrà més remey que abdicar en el seu fill, donantse el cas, per ell ben sensible, de que las grans festas que se li tenían preparadas, servirán pel seu hereu.

Vaja, que la monarquia será pels seus admiradors una gran institució; pero ells mateixos haurán de reconèixer qu' en determinadas circunstancias la monarquia no té entranyas.



TORRELLAS DE FOIX, 24 de juny

El día 20 del corrent mes, un pobre foraster caygué malalt en aquest poble. Havent demanat els sagraments el rector el feu passar dos ó tres días ab rahons, donantse 'l cas de que 'l malalt va morir sense rebre'ls; y el día del enterro encare va tenir aquell la poca aprensió de deixar-lo al sortir del poble sense acabar-lo de acompa-

nyar al cementiri. Aquests rasgos de caritat evangélica, deixan blau, vert, morat, vermell, groch y de tots colors.

TORREDEMBARRA, 18 de juny

Hi ha á la nostra platja dos arts que pescan, en els quals solen ocupar-se 'ls homes faltats de feyna, guanyant una miseria. Donchs el diumenje uns quants adinerats junt ab altres que sempre 's deixan arrastrar sense saber com, varen efectuar un vol tirant tots ells, pera fer un tiberi ab lo que agafessin. Y allí haurían vist guassas y burlas y escarnis contra la gent pobra. Sols me resta fer una pregunta á alguns dels que tiravan y es si 's creuhen haver rebut el premi que tenen merecut desde l'any 89.

VILAPLANA, 23 de juny

El nostre merlot després de anunciar ab antelació que predicaria sobre la Llibertat, per fi va ferho, prenent-se la de convertir la titulada cátedra del Esperit Sant en una tribuna de club reaccionari. Tal es lo que digué contra en Canalejas, tractantlo de indigne y gastant altres expresions ofensivas que de segur se guardaria molt bé de dir-las 'hi á la cara, si se 'l veyá al seu davant. Será precis recomanar á aquest Mossén Mossega que 's reprimixi si no vol que li passi la segona edició de lo del Jubileu, que de xiulets y viscas á la Llibertat y á la República haurá de sentirne molts encare que 's tapi las orellas ab cotó fluix.

SALLENT, 22 de juny

D'ensá que 'ls fills de las bestas místicas formaren una agrupació de *llusos*, que cada diumenje á la tarde 'ns están matant el cuch de l'orella ab sos crits feréstechs, barrejats ab els brams dels de la teula negra. No calfa mes que aixó per augmentar la llana que ja hi ha de son natural en aquesta vila. Perque cregui que no tot se 'n va en cants per la boca, y que pot molt bé donarse 'l cas de que alguns *llusos* al dir pare á un escarbat li produheixi á n'aquest doble efecte 'l tractament.

PULLANS, 18 de juny

En la festa major feya dos anys era contractada la música del quint batalló de montanya que 's troba á la Seu de Urgell; pero s'empenyá 'l home negre en que aquest any no havia de venir, y entenentse ab l'arcalde, qu' es de la seva corda y obligant á alguns joves lo gré que 's contractés la música de paisans de la mateixa Seu. Ja 'l corp cantava aleluya, quan á la vigilia de la festa ¡cataplum! se presenta al poble la música del citat batalló, contractada per uns quants joves que no tenen res de amichs dels sotanas, havent comés l'Ajuntament l'injusticia de no deixarli concorre á la professió. Pero, indignat el poble, y cobrant mes vigor que may aquella digna banda militar sapigué guanyarse 'ls aplausos del públich, derrotant moral y artisticament als adversaris per complet.—Fa mes de un any que no tenim mestres. L'altre día l'ensotanat y l'arcalde cridaren á una reunió de pares de familia, disculpantse á grans crits de que 's degué á n'ells el que no tinguin ensenyansa. Pero 'l poble ja sab sobre 'l particular á qué atenirse, y desbaratará 'ls seus propósitos de confiar al rabadá la instrucció dels noys, que al cap-de-vall quedaria reduhida á l'ensenyansa de la doctrina. La Junta de Instrucció de la provincia es la que vé obligada á posar remey á un mal tan deplorable.

JUNEDA, 10 de juny

Ab motiu de tenirse que batejar á una criatura, 'l corp negre cridá al secretari del jutjat que havia de ser padrí, manifestantli que no havent trobat cap dato que justificqués que havia cumplert ab la parroquia, s'hi oposava.—He preferit—digué—dirli á solas, que tenir que donarli un mico en la iglesia.—A lo que respongué l'aixerit secretari:—Mirí, mossen Anton, solzament jo seré padrí de la criatura, y si vosté no ho vol, me 'n vaig al jutjat y l'inscrich civilment.—L'ensotanat se torna de mil colors y digué:—Vaja, home, no s'ho prengui aixís: ja la batejarém y com si no hagués passat res ¿oy?—Y vels'hi aquí com tot 'l orgull se li torná humilitat y complacencia. Per aixelar als corps, está vist que no hi ha res millor que manejar las estisoras de las lleys que consagran els drets dels ciutadans.

GIRONA, 12 de juny

Van arribar uns pobres forasters, ab una criatura de vuyt mesos gravement malalta. Acudiren al arcalde y 'ls digué que anessin al Hospital. Allí 'l metje 'ls digué que no podia admetre á la criatura, puig tenia fam y res mes que fam, y que anessin al Hospici. Al Hospici no

s'admet á ningú sino previa sollicitut y expedient. En tot aixó la criatura s'anava agravant: el metje municipal Sr. Ros que 'l assistí, manifestá que la seva permanencia al aire lliure era matala. Y aixís vá morir, sense alberch, sense abrich, víctima de la difteria. Mentres el pare acudia al alcalde per l'enterro, la mare anava recorrent las parroquias, en demanda de una almoyna. En totas ellas recullí 75 céntims de pesseta. El rector del Mercadal no volgué donar ni un centimet.—Per fi 'l cadáver si-gué transportat en la *pastera*, sense que un sol capellá l'acompanyés al lloch del últim descans.—Aixó ha passat á Girona, ciutat que blasona de cristiana y que sosté una verdadera remada de capelláns lluhits, rodanxons y grassos. ¿Ahont es la caritat? ¡Ah! Está ella mes morta que la infelís criatura filla dels pobres forasters.

LO MES IMPORTANT

La qüestió dels cambis, qu' amenassa empobrir el país, no es pas lo mes urgent qu' ha de resoldre nostre govern actiu;

l'onada clerical que á Espanya ofega, sobra temps per poderla contenir;

la crisis qu' atravessa nostra industria es cosa baladí

que 's pot solucionar qualsevol día que als nostres governants els vagui un xich;

en las qüestions socials, nostres ministres ja ho tenen tot previst

y esperan que 'ls conflictes que resurgin tindrán sempre igual fi

de quatre tiros, algun mort, molts presos, y en paus y fins á un altre y sempre aixís.

Algo mes important qu' aquests romanos porta preocupat al Sanhedrí

que vetlla per nosaltres. Hi ha una cosa per ells de mes profit

que no pas els assumptos tots que puguin interessá al país.

Son las imprescindibles vacaciones del istiu.

JEPH DE JESPU

LO INCOMPRESIBLE

CAVILACIONS D'UN AGENT DE POLICIA, FILL DE LA «MESETA CENTRAL», PERO QUE JA FA TEMPS QUE S'ARROSEGA I REPARTEIX TRASTASSOS PER AQUI.



lo entiendo, que 'm pelin. Pasan en este país unas cosas tan raras, que á un acaban por hacerle tornar tarumba.

Eso de Canalejas...

Hace seis ó siete semanas, que un día 'm ve el superior, y me dice:

—Vizcarrondo, hay que anar á Manresa.

Como hay un poco de franqueza, yo que li pregunto: —¿A qué?

—A recibir al señor Canalejas. La policia es allí muy escasa, y por lo que pognés ocurrir, convé reforzarla con algunos números.

—¿La consigna?

—Procurar por todos los medios que 'l recibimiento sea entusiasta. Al primero que xiule ó lance un crit un poco subversivo, clatellot y á la cárcel por desacato.

Fuí allí, y tot va anar lo mismo que una seda. Canalejas fué recibido en palmitas, como á su *cata-duria* corresponde, y las aclamaciones y los vivas menudearon de lo lindo.

La meva misió resultó sumamente fácil. Ni una voz disolvente, ni un xiulet, ni la más pequeña demostración hostilizante. «¡Viva Canalejas! ¡Viva el democrata! ¡Viva el progreso!...» Vamos, tots esos vivas que la chent suele lanzar cuando las cosas marchan á su gusto.

Volví á Barcelona, y el superior se 'm va mostrar muy satisfecho.—Bien, Vizcarrondo—va decirme:—te has portado como un hombre. El día que haya una cruz sobranete, veremos si te la colgamos á tí.

Por supuesto, qu' eso de la cruz fué pura propaganda. En la policia pasa lo mateix qu' en todas partes. Los que más trabajan son siempre los que quedan más á recó. Ni el jefe se ha acordado más de su promesa, ni tengo per ara otra cruz que mi mujer, que no sé por qué no ha de llevarsemela el demonio.

Bueno. Todo aquello va pasar, y ya no 'm recordaba de la cruz, ni de Canalejas, ni de Cristo que lo fundó, quan el domingo último, á las ocho del matí, viene el superior y me dice:

—Vizcarrondo, prepárate para un servicio extraordinario. Hoy llega Canalejas.

—¡Ah!—vaig contestarle yo, recordándome d'alló de Manresa.—No diga V. más.

—¿Qué? ¿Ya sabes lo que hay que hacer?

—Sí, señor: ir á la estación á esperarle, y al atrevido que xiule ó lance contra él el menor grito, clatellot y á la cárcel por desacato.

El jefe me miró, todo espantat.

—Vizcarrondo, no sabes lo que te pascas.

—¿Yo? ¿No dice V. qu' es Canalejas el que viene?

—Pues por eso. En vez de procurarle aplausos y vivas, hay que aguar el recibimiento. Al primero que aplauda, un palo.

—¿Y al segundo?

—Otro palo.

—Pero ¿cómo s' explica eso? Si tot chust hace seis ó siete semanas que fuimos á Manresa á prepararle una ovación...

—Entonces era ministro y ahora no lo es. —Y bueno, ¿por eso se ha de impedir que la chent le aplauda?

—Basta, Vizcarrondo! Eres un borrico y no entiendes de esas cosas. A la estación de Francia, y atenerse á lo mandado.—

A lo mandado me atuve: fuí á la estación y pusi-mos entre todos al pobre Canalejas como un guñapo, sin dejarle aclamar por el pueblo ni permitir que ningú le acompaña-se.

Y, lo que digo yo: ¿por qué todo eso? ¿A qué ve ese cambio tan radical, en tan poch temps?

Claro que de ser ministro á no serne hay alguna diferencia; pero, el que hoy no lo sea, ¿justifica la carrera de baquetas que le hemos dado?

Cada vegada que rumío sobre eso, me sumerjo en

un mar de confusions y se me pone una cabeza como tres hectolitros.

Porque, vamos a ver, ¿qué ha pasado aquí? El Canalejas de hoy ¿no es el mismo Canalejas de llavors?

¿No es ministro?... ¿Y qué? Si a todos los que no son ministros hay que empaytarles, no nos cafa poca feyna, per la gracia de Dios!...

Desde la ovación de Manresa, ¿ha matado Canalejas a alguien? No.

¿Ha robado? Tampoco.

¿Ha secuestrado alguna chicota? Menos.

¿Y pues? ¿Por qué llavors tanto mimo con él, y ahora se le ha de tratar como una mala alimafia?

¿Por qué, a ver, por qué?

A fe de Vizcarondo, que por más que busco no trobo la pastora.

A no ser que...

Creo que Canalejas se ha ido un poco de la muy y ha dicho algunas herechías del clero...

Vaya... ¿Vols t'hi chugar que toda la ojeriza que le tienen es por esa friolera?...

¿Qué país, señor, qué país más chimple!

FANTASTICH



REPICHIS

Manzano va descobrir no més que unas 700 personas que anessin a rebre a n' en Canalejas.

Vels'hi aquí un governador de qui tothom se figurava que hi veyia molt clar y 'ns ha resultat un curt de vista que no hi papa.

¿No hi haurá ningú que obri una subscripció per regalarli unas ulleras?

Fins se diria que 'l no véurehi prou bé fou degut a las ordres de l' autoritat militar, en contraposició a la seva formal promesa de consentir tots els actes de propaganda del Sr. Canalejas.

Quan va veure tants civils al carrer va perdre 'l mon de vista.

Bé es veritat qu' en temps d' estat de siti 'ls governadors proposan y 'ls generals disposan; aixó sí, deixant expedit als governadors el dret de presentar la seva dimissió.

Cosa que no ha fet encare 'l Sr. Manzano per alló que deyam: el pobret no hi papa; li fan falta unas ulleras.

Y ja compondrá l' antic amich de 'n Canalejas, qu' en aquests cassos no basta dirigir-se a n' en Morret dibentli:—Jo no he pres part en res de lo que ha passat a Barcelona. La comedia «Yo no he sido» pertany al género xich, es molt vella y més que del aplauso públich es digna de una xiulada.

Aixis, donchs, ja ho sab Sr. Manzano: sino materialment, moralment se li ha acabat la poma.

Al Avi Brusi no li dirém res per la seva fantástica ressenya de l' arribada de 'n Canalejas.

Es molt vell y li succeheix lo mateix que las cria-

turas. Per entre 'ls buits que li ha deixat a las genivas la cayguda de las dents, li passen las mentidas.

Una frase de un ministre:

—El Sr. Canalejas con sus manifestaciones va de tumbo en tumbo.

Una frase del país:

—El govern ab els seus atropellos va de tomba en tomba.

Y en efecte, a horas d' ara ja es més difunt ell que tots els morts del cementiri.

Fins els municipals van cooperar al éxit de la jornada del diumenje... Fins els pacífichs municipals.

Se coneix que l' arcalde de Barcelona comensa a cansarse de ser amat.

Sortia diumenje de l' estació de Fransa en el precís moment en que un guardia civil de infanteria deya ab sorna:

—Vaja... s' ha acabat l' arrós de Valencia.

Un obrer al sentirlo va dir ab no menos sorna que 'l civil:

—Sí; y ara han comensat a servir una passada d' arengadas ab casaca.

Els panxons dels partits del torn pacífich están conformes en afirmar que 'ls polítichs que 's dedican a agitar la opinió, perden el carácter d' homes de govern.

Els no concebeixen altra manera de governar que prescindir de l' opinió pública, y si aquesta s' empenya en deixarse sentir, cobirla brutalment ó enganyar-la ab la major perfidia.

Aixis ho venen fent de 28 anys en aquesta part y per aixó es que aném tan bé, per no haver volgut comprendre que precisament la opinió es l' única medicina que pot curar a Espanya.

Y una medicina que s' ha de agitar avants de pendrela.

A Alicants tractavan els neos de celebrer una professó provocant als liberals. Aquests comprenent l' intenció que portavan van impedir la seva sortida, armantee ab aquest motiu la de Deu es Cristo.

Els neos volían sanch, y al efecte impetravan l' ajuda de la forsa pública, que va mantenirse neutral limitantse a evitar que hi hagués desgracias. La professó no va sortir, y crech que 'ls que ho lamentin, si son lógichs, haurán de consolarse pensant que tampoch en Canalejas va poder fer anar pels carrers de Barcelona la professó de la democracia.

No hi ha més; també 'ls pobles devegadas saben declarar l' estat de siti en las llogueras de la reacció.

De la casa de fieras del Retiro de Madrid días enera van escaparse tots els micos, els quals se 'n anaren de dret a la cuyna de un Pabelló, fent grans destrossos y menjantse tot lo que van trobar.

Ab la pressa ab que 's van rebatre sobre las provisiones, han demostrat ser uns admirables deixebles de la fusió.

Con que, ja ho sab en Sagasta, per omplir els buys que van deixant els demócratas en las filas del seu partit, acudi als micos del Retiro.

Ara 'ls diré porque prefereixo de moment qu' en Canalejas continuhi dihentse encare monárquich, en lloch de declararse francament republicá.

Considerin que 'ls successos del diumenje no hau-

rian tingut la importancia que tingueren de haver-se exercit contra un republicá impenitent y acostumat a rebre, en lloch d' exercirse contra un home públich qu' encare no fa un mes formava part del actual govern.

Y després ¿no volém estellar? Donchs cal procurar que 'l tascó permaneixi clavat sobre 'l tió, fins que de aquest se n' hajin fet estellas.

Ja ho diu l' adagi castellá: «No hay peor cuña que la del mismo palo.»

L' estiu ha vingut tardá; pero 's diu y s' assegura que será molt accidentat.

Periódich hi ha a Madrid que reconeix que 'ls ánimos se van enardint de una manera semblant al enardiment que tingueren durant l' estiu de 1868.

No faltará qui suhi de valent.

Al passar per Palafrugell el nou ministre de Agricultura en direcció a Palamós, ahont va anar a inaugurar las obras del Port, tingué ocasió d' escoltar una xiulada estrepitosa contra 'l Sr. Puigcerver, als crits repetits de «¡Mori en Roure!» y «¡Visca la República!»

Ja ho sab el Sr. Suárez Inclán. Palafrugell, avants que Palamós, té 'l seu port. Un port franch y obert als ideals moderns y herméticament tancat als vaixells piratas del caciquisme gironí.

Al arribar a Castelló de la Plana en Canalejas, va ser rebut ab un triple repich de campanas de todas las iglesias.

Aixó vol dir que las campanas de Castelló están molt per damunt del clero. Per aixó repican en honor de la democracia.



CANTARS

¿Tots els madurots l' atacan?

Canalejas, aixó es bó:

ja sab lo que diu el ditxo:

si el necio silba, mejor.

Va arribar, no va dir res

y se 'n va aná a las vuyt horas.

¿Qué apuntém? ¿Un viatge imitil?

No; jo apunto Una victoria.

Governants que al pensament

intenteu posar barreras,

quan el pensament las salti,

ja veureu quina brometal

¿L' altre día era ministre

y avuy li tapan la boca?

Aixó indica que don Pep,

si vol, pot dir moltras cosas.

Apreta, Sagasta, apreta

ja que a apretar t' has posat:

no hi ha en el món tupé etern

ni mal que duri cent anys.

De Valencia a Castelló,

de Castelló a Barcelona,

de Barcelona... suposo

que anirá a pará... a la nostra.

El govern es lliberal,

mes de classe tan extranya

que a prop d' ell, per estar lliure,

es necessari ser frare.

No me 'n demaneu avuy

de coplas intencionadas:

la censura m' ha arrenecat

tres cordas de la guitarra.

L. WAT

ACUDITS

Un aficionat a alsar el cotxe, compareix al taller fent tentinas, pero procurantse aguantar ferm per que no se li conegni.

El patró li diu:

—No cal que dissimulis, de un' hora lluny se 't coneix que has begut.

Y 'l borrratx respon:

—Aixis es el mon: sempre se 'm coneix quan he begut, y may quan tinch sed.

En una tertulia de café 's parla de un fulano mes tonto que un guarda-rodas.

Y un dels tertulians diu:

—Es veritat qu' es tonto; pero 'l serho moltas vegadas té una ventatja. Ja veuréu com a n' aquest estúpil el millor día li salta una llebra pel cap.

—¿Cóm s' entén?—diuhen els demés.

—Sí, homes... ¿Y donchs que no sabéu lo que diu el refrán? Que d' allá ahont menos se pensa salta la llebra.



SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1. XARADA.—Set-na-na-ri.
2. ANAGRAMA.—Cobla—Balob.
3. TRENCA-CLOSCAS.—Els Jochs Florals de Canprosa.
4. GEROGLÍFICH.—Endavina endavinaire.



ENDEVINALLAS

XARADA

—Tant y tan 'l estimo, hermosa Total,

que amor sento al veure tres casta dos.

—Fugi, fastigós.

—Miris que pateixo.

—Que n' es d' animal!

—Las galtas, nineta, sens dirli de broma,

son blancas y finas com a dos-primera.

—Au, tiris endarrera,

ique si arriba a vení el meu home!...

ANTONI FELIU

ANAGRAMA

Anant a doná un total

ab en Ton, curt de paraulas,

ell ni sols un tot m' ha dit

y jo a n' ell, tampoch, ni ganas.

J. COSTA POMÉS

TRENCA-CLOSCAS

D. LLEÓ CODINAS

RIBAS

Ab aquestas lletras degudament combinadas formar lo títol d' una pessa catalana.

JOSEPH GORINA ROCA

ROMBO

Primera ralla vertical y horizontal: consonant.—Segona: nom d' home en diminutiu.—Tercera: eynas de forner.—Quarta: general boer.—Quinta: lo que fan els paletas.—Sexta: número.—Séptima: consonant.

PEPET XURIQUERA

GEROGLÍFICH

LO

ROIG

ota

Sargento

D

OR OR OR

SASLOTA Y LLAURACH



CORRESPONDENCIA

Caballers: Ramón Navarro de Sans, Tomás Torrent Luis Figuerola y Marsal, J. Haubert, Un estudiant de Sans, Josepito, R. M. J. y Visentico de la Visenta: Agramim la bona voluntat.

Caballers: Xech de Lliansá, Antoni Feliu, Dos republicans tarragonins, Xulla canaris, Estevito Caralt, Amat Amador y Raviolis: Per ara, bons.

Caballer: Ferrán del Vallés: Aixó, quan ho feya en Campoamor ens agradava... y encare no massa.—Joan Berenguer: S' hi han de posar mitjas solas; aixis y tot, segóns qué no va.—Joseph Vila-nova: Carabassa!—Jacinto Pol Mata: Carabassó!—J. Puig C.: Rebut! l' original, qu' es molt bonich, y gracias.—Teodor: Veu? Aquest d' avuy ja no 'ns agrada tant. Ademés que lo que diu ja s' ha dit molt.—Antoni de Massanas: ¿Un sonet? ¿Y carregat de ripis? ¡Vade retro! Dels epigramas, si mal no recordo, hi havia alguna cosa aprofitable.—Andrésito: N' espigolarém uns quants.—Narcís Moret: D. Segis podrá ser un mal polítich, pero, al menos, no fa versos dolents. Y no 'm negaréu qu' aixó es un atenuant, pel día de la revanche.—R. S. Ros: Es de lo mes magre que corra.—M. A. O. C.: Podrá molt ben ser que 'l guardém en cartera pera destinarlo al Almanach de LA CAMPANA.—Oriola Ribas: Lo de vosté també va a la guardiola.—Q. Malleu: Pera publicarse ara, ja ha perdut l' actualitat. Permètnis que la fem entrar en cartera; per l' Almanach ó pera quan hi hagi ocasió.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8. Tinta Ch. Lorrilleux y C.

La despedida de 'n Canalejas



—Quan se restableixi l' imperi del dret, tornaré a Barcelona, y ho diré tot, ¡tot lo que ara m' hi hagut de callar!